

УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ В ОСВІТІ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ: ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

У статті проаналізовано результати проведення міжнародної науково-практичної конференції в галузі управління якістю в освіті та промисловості.

28—30 травня 2015 року у Національному університеті (НУ) «Львівська політехніка» відбулася II Міжнародна науково-практична конференція «Управління якістю в освіті та промисловості: досвід, проблеми та перспективи», організована Навчально-науковим інститутом комп'ютерних технологій, автоматики та метрології, зокрема кафедрою метрології, стандартизації та сертифікації, інститутом економіки і менеджменту, а також лабораторією управління вищим навчальним закладом (ВНЗ).

Програма конференції передбачала обговорення актуальної тематики за напрямками:

- упровадження систем управління якістю: теорія, практика, проблеми;
- організація діяльності, моніторинг та інформаційне забезпечення у сфері освіти, науки та виробництва;
- атестація, акредитація, стандартизація, сертифікація та оцінювання якості у вищій школі та промисловості;
- метрологія та метрологічне забезпечення у промисловості.

З ініціативою проведення такого заходу в 2012 році до лабораторії управління ВНЗ та кафедри метрології, стандартизації та сертифікації Львівської політехніки звернувся директор Агенції з акредитації вищих навчальних закладів Республіки Сербської (Боснії та Герцеговини), професор *Мирослав Бобрек*. Спочатку планували провести семінар, але, зважаючи на актуальність проблеми та високу зацікавленість ВНЗ, прийняли рішення щодо проведення міжнародної конференції. Сьогодні вже можна говорити стосовно її періодичності.

Відкрив конференцію ректор Львівської політехніки, професор *Бобало Юрій Ярославович*, який привітав учасників конференції у стінах одного із найдавніших технічних вишів України. Він зазначив, що тематика конференції є актуальною як для реального сектору економіки, так і для освітнього середовища. Проведення цієї міжнародної конференції дає можливість зібрати плеяду науковців із різних вишів як України, так і зарубіжжя: Болгарії, Боснії та Герцеговини, Казахстану, Польщі, Словенії, а також практиків у сфері управління якістю вироб-

Ю. Я. Бобало, професор, ректор НУ «Львівська політехніка»

ництва і навчального процесу для поєднання теоретичних надбань з практичним досвідом.

Ректор нагадав, що у новій редакції Закону України «Про вищу освіту» встановлено вимогу до ВНЗ щодо створення ефективної системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти. В університеті для цього вже чимало зроблено: розпочали запроваджувати систему запобігання та виявлення академічного плагіату, інформаційні системи для ефективного управління навчальним процесом, систему оцінювання здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників та оприлюднення їх результатів тощо. Проте проблеми, які виникають під час запровадження підсистем внутрішнього управління якістю, потребують не лише технологічного і фінансового забезпечення, а й наукового обґрунтування.

З вітальним словом до учасників конференції звернувся і директор Департаменту вищої освіти Міністерства освіти і науки України (МОНУ) *Бондаренко Сергій Іванович*, який відзначив актуальність тематики конференції, зважаючи на прийняття нового освітнього закону та необхідність інтегрування ВНЗ до Європейського освітнього простору. Новий закон передбачає формування Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти — одного з органів управління у сфері вищої освіти. Львівська політехніка делегувала до агентства професора, завідувача кафедри *Назарія Подольчака*, який бере активну участь у дослідженні проблем управління ВНЗ. Він стажувався в університетах Європи та США, зокрема, Гарварді, Массачусетському університеті технологій, Техаському університеті та розповів про управління якістю вищої освіти у США на засадах акредитації та рейтингування.

Ключові доповіді представлено на пленарному засіданні. Науковий керівник лабораторії управління ВНЗ НУ «Львівська політехніка», доцент *Любомир Пилипенко* розповів про основні класифікаційні ознаки рейтингів ВНЗ як найпоширеніших та найдоступні-

ших для широкого загалу (суспільства) інструментів оцінювання якості освітніх послуг у системі вищої освіти.

Уперше в історії незалежної України у розробленні й написанні «Довідника користувача ЄКТС» (Європейської системи перенесення та накопичення кредитів) [1], як офіційного документа з прозорості вищої освіти, брав активну участь експерт із реформування вищої освіти Європейської Комісії та Ради Європи, професор Львівської політехніки *Іван Бабин*. Він поділився з учасниками конференції особливостями впровадження інноваційної ЄКТС у 2015 році українськими університетами. ЄКТС — це Болонський інструмент, що забезпечує прозорість навчання, освітніх програм і навчальних курсів і, отже, сприяє підвищенню якості вищої освіти, спрощеному або автоматичному визнанню її кваліфікацій (бакалавр, магістр, доктор філософії) та періодів навчання в Європейському просторі вищої освіти (ЄПВО), інших регіонах світу.

С. І. Бондаренко, директор Департаменту вищої освіти МОНУ

Багато доповідей як на пленарному засіданні, так і за роботи секцій присвячено питанням запровадження у ВНЗ системи внутрішнього забезпечення якості освіти, зокрема, доповідь професора Національного аерокосмічного університету ім. М. С. Жуковського ▶

Організатори та учасники конференції

Робочі моменти

«Харківський авіаційний інститут» *Наталії Косач*, відповідального секретаря приймальної комісії Львівської політехніки, доцента *Романа Шуляра*. Останній використав відеоматеріал, що наочно продемонстрував гнучкість системи управління якістю та подолання опору змінам.

У рамках співпраці із закордонними ВНЗ на конференцію прибули і закордонні гості. Зокрема, завідувач кафедри Технічного університету м. Варна (Болгарія), доцент *Христо Крачунов* поділився досвідом, стратегією наукових досліджень та інноваціями для інтелектуальної спеціалізації Республіки Болгарії, а професор *Мирослав Бобрек* — досвідом проведення акредитації у вищій освіті в країнах Європи зі складною структурою на прикладі Боснії та Герцеговини.

Завідувач сектору комп'ютерних технологій в освіті Інституту високих технологій Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, кандидат фізико-математичних наук *Богдан Сусь* розповів про свої дослідження в рамках виконання Tempus проекту LeAGUe, зокрема, особливості організації та розроблення курсів для навчання протягом життя. Він продемонстрував приклади активних методів навчання — прості прилади, які може зробити як викладач,

так і студенти для кращого засвоєння навчального матеріалу.

Окрім досвідчених фахівців з управління якістю в освіті та промисловості, до участі в конференції активно долучилися молоді науковці — аспіранти та студенти, особливо до дискусій під час роботи секцій.

Українські та зарубіжні учасники (загалом 256 осіб) подали до організаційного комітету 152 тези доповідей, які видано до початку роботи конференції окремих збірником [2].

Серед учасників конференції науковці і практики із 56 ВНЗ та установ різних міст України (Вінниці, Городка, Житомира, Івано-Франківська, Києва, Кривого Рогу, Львова, Миколаєва, Одеси, Рівного, Севастополя, Сум, Умані, Харкова, Херсона, Хмельницького, Чернівців, Чернігова) та гості із зазначених вище країн.

Наукові доповіді, виступи й дискусії на конференції дали можливість здійснити обмін досвідом між вітчизняними та зарубіжними науковцями і практиками у сфері управління якістю, зміцнити взаємозв'язки між ВНЗ для подальшої наукової співпраці та забезпечити обмін результатами досліджень за тематикою конференції, сформувані рекомендації щодо вдосконалення управління якістю в освіті та промисловості, які скеровано до МОНУ.

На урочистому закритті конференції обговорено і затверджено резолюцію з конкретними пропозиціями щодо реалізації рекомендацій з розглянутих проблем. Усім учасникам конференції директор Навчально-наукового інституту комп'ютерних технологій, автоматики та метрології, професор *Микийчук Микола Миколайович* вручив сертифікати. Окрім наукової роботи, були заплановані екскурсії, у тому числі й до Золочівського замку, і всі бажаючі мали можливість відпочити і насолодитися краєвидами та ознайомитися з історією краю.

Конференція, безумовно, сприятиме новим науковим пошукам та втіленню результатів наукових досліджень у практику. Сайт конференції: <http://science.lp.edu.ua/uk/qm>

ЛІТЕРАТУРА

1. ECTS Users' Guide 2015. — Luxembourg: Publications Office of the European Union. — 2015. — [Ел. ресурс]. — Режим доступу : http://ec.europa.eu/education/library/publications/2015/ects-users-guide_en.pdf

2. Тези доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції «Управління якістю в освіті та промисловості: досвід, проблеми та перспективи». — Львів : Вид-во Львівської політехніки. — 2015. — 266 с. ■

А. В. Гунькало, кандидат технічних наук,
Т. З. Бубела, доктор технічних наук,
М. М. Микийчук, доктор технічних наук,
 директор Інституту комп'ютерних технологій, автоматики та метрології,
П. Г. Столярчук, доктор технічних наук,
 завідувач кафедри метрології, стандартизації та сертифікації,
 НУ «Львівська політехніка», м. Львів